



Federale Overheidsdienst
Mobiliteit en Vervoer
Wegvervoer en Verkeersveiligheid

Directoraat-generaal Wegvervoer en Verkeersveiligheid
DIV
City Atrium
Vooruitgangstraat 56
8^{de} verdieping
1210 Brussel
Tel. 02 277 30 50 - Fax 02 277 40 30

De heer Geert BOURGEOIS
Minister-President van de Vlaamse Regering
Vlaams Minister van Buitenlands Beleid en
Onroerend Erfgoed
Martelaarsplein 19
1000 Brussel

Uw contactpersoon
Luk Haesendonck
Attaché
Tel. : 02/277.37.83
e-mail : luk.haesendonck@mobilif.fgov.be

Ondememingsnr. 0 308 357 852

metro : Rogier
trein : Noordstation
bus- en tramhalte : Rogier
bewaakte fietsenstalling: Noordstation

Uw bericht van :
24 maart 2017

Uw kenmerk :
KB 5084

Ons kenmerk :
LH/2017/046

Bijlage(n) : Brussel de

30 MEI 2017

Betreft: Gegevensuitwisseling in het kader van lage-emissiezones (LEZ)

Geachte heer Minister-President,

Ik heb uw vraag van 24 maart 2017 om toegang te hebben tot de titularisgegevens van de buitenlandse kentekenplaten, in het bijzonder van de Nederlandse en Franse kentekenplaten, voor de controle op het respecteren van de lage-emissiezone(s), goed ontvangen en begrijp ten zeerste het belang voor u om over deze gegevens te beschikken.

Op grond van de vigerende reglementering heeft de FOD Mobiliteit en Vervoer zich echter enkele vragen gesteld bij het ter beschikking stellen van deze buitenlandse persoonsgegevens in het kader van de controles inzake de lage-emissiezone(s).

Mede onder invloed van de recente problematiek m.b.t. de toegang van politiediensten tot gegevens van de ingeschreven voertuigen, is het daarom van belang dat een gegevensuitwisseling op een duidelijke rechtsgrond is gebaseerd en dat de verschillende vigerende reglementeringen (bescherming persoonlijke levenssfeer, bevoegdheidsverdeling, verdragsrechtelijke bepalingen, ...) worden gerespecteerd. Dit om te vermijden dat opgelegde sancties op losse schroeven staan en nadien ongedaan gemaakt worden.

Inderdaad wordt op nationaal Belgisch niveau de uitwisseling van gegevens over de ingeschreven voertuigen beheerd via de Kruispuntbank van de Voertuigen, die tevens het Belgisch nationaal contactpunt is in het kader van de Richtlijn 2015/413 en de overige internationale verdragen m.b.t. de uitwisseling van gegevens over de ingeschreven voertuigen met het oog op het identificeren van personen die ervan verdacht worden inbreuken te hebben begaan in het kader van het gebruik van de weg.

Dit neemt weliswaar niet weg dat de gegevensuitwisselingen die op grond van de Richtlijn 2015/413 en de internationale verdragen plaatsvinden tussen de nationale contactpunten, enkel mogen dienen ter verwezenlijking van de in de Richtlijn 2015/413 en de internationale verdragen beoogde doeleinden.

Heel concreet worden gegevens van de ingeschreven voertuigen uitgewisseld tussen de nationale contactpunten op grond van:

1. Richtlijn 2015/413: het toepassingsgebied van deze richtlijn is beperkt tot acht verkeersovertredingen:
- rijden met een te hoge snelheid;

- niet dragen van een veiligheidsgordel;
- niet stoppen voor een rood licht;
- rijden onder invloed van drank;
- rijden onder invloed van drugs;
- niet dragen van een veiligheidshelm;
- gebruiken van een verboden rijstrook; en
- illegaal gebruik van een mobiele telefoon of een ander communicatieapparaat tijdens het rijden.

De gegevensuitwisseling in het kader van de lage-emissiezone(s) valt hier duidelijk niet onder.

2. Het Prüm-verdrag (Verdrag tussen het Koninkrijk België, de Bondsrepubliek Duitsland, het Koninkrijk Spanje, de Republiek Frankrijk, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Oostenrijk inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van het terrorisme, de grensoverschrijdende criminaliteit en de illegale migratie) en de Besluiten 2008/615/JBZ en 2008/616/JBZ voorzien in de uitwisseling van onder meer gegevens van de ingeschreven voertuigen ter opsporing van strafrechtelijke misdrijven. Het zijn bijgevolg enkel de politiediensten die hier toegang toe hebben.

De gegevensuitwisseling in het kader van de lage-emissiezone(s) kan hier op het eerste gezicht niet onder vallen.

3. Het Eucaris-verdrag (Verdrag betreffende een Europees voertuig- en rijbewijsinformatiesysteem) voorziet in de uitwisseling van gegevens van de ingeschreven voertuigen, in de eerste plaats louter tussen de autoriteiten belast met de inschrijving van voertuigen (in het kader van de inschrijving van een voertuig dat voordien in een andere lidstaat was ingeschreven). Deze uitwisseling bevat strikt genomen niet de gegevens van de titularis van de kentekenplaten, maar loutere voertuiggegevens en inschrijvingsdata.

Bovendien mogen de op grond van het Eucaris-verdrag uitgewisselde gegevens enkel worden gebruikt voor specifieke doeleinden en enkel worden doorgegeven aan politiediensten, douaneautoriteiten, gerechtelijke en nationale beveiligingsinstanties.

Momenteel ligt er wel een amendering op tafel van het Eucaris-verdrag. Deze amendering voorziet zowel in een uitbreiding van het aantal gegevens dat op grond van het Eucaris-verdrag kan worden uitgewisseld, als in een uitbreiding van het aantal nationale instanties naar wie deze gegevens vervolgens kunnen worden doorgegeven (ruimer dan enkel de politiediensten, douaneautoriteiten, gerechtelijke en nationale beveiligingsinstanties).

Hoewel dit amendement mogelijk een oplossing zou kunnen bieden voor de gegevensuitwisseling in het kader van de lage-emissiezone(s), werd de ondertekening van dit amendement lange tijd geblokkeerd door enkele lidstaten. De reden voor deze blokkering betreft juist de uitbreiding van het aantal nationale instanties naar wie de gegevens zouden kunnen worden doorgegeven. Recentelijk werd echter vernomen dat het er naar uitziet dat het amendement binnenkort ondertekend zal worden door de lidstaten.

Let wel: niet alle EU-lidstaten zijn lidstaat bij het Eucaris-verdrag. Zo is onder meer Frankrijk geen Eucaris-lidstaat.

4. De bilaterale verdragen België-Frankrijk en België-Nederland voorzien in een uitwisseling van gegevens met het oog op het identificeren van personen die ervan verdacht worden inbreuken te hebben begaan in het kader van het gebruik van de weg.

Voorname verdragen betreffen binnen België echter exclusief federale verdragen: de gewesten als bevoegde overheden inzake lage-emissiezones zijn geen verdragspartij bij voornoemde verdragen. In principe is dus een protocol nodig dat ook de gewesten medeondertekenen en ratificeren via hun parlementen. Dit protocol moet het verdrag dan een gemengd karakter verlenen binnen België en kan desgevallend expliciet bepalen dat de gegevensuitwisseling ook betrekking heeft op lage-emissiezones, zodat hierover geen rechtsonzekerheid meer heerst. Dezelfde problematiek bestaat ook inzake de materie van de kilometerheffing, hetgeen ook een gewestelijke bevoegdheid betreft en waar het Vlaamse Gewest zelf aangaf dat het verdrag België-Nederland niet rechtsgeldig als rechtsbasis kan ingeroepen worden ten aanzien van Nederland (zie bijlage), immers:

- het verdrag werd niet gemengd verklaard door de werkgroep gemengde verdragen;
- de gewesten zijn niet opgenomen in de ondertekeningsformule van het verdrag;
- hoewel afgesloten na de staatshervorming hebben de gewesten geen instemming verleend met het betreffende verdrag.

Om het verdrag te verruimen stelt het Vlaamse gewest dat de gewesten formeel als contractspartij moeten worden aangeduid. Hiertoe is vereist:

- een protocol met Nederland dat door de Belgische werkgroep gemengde verdragen als 'gemengd' bestempeld wordt;
- vervolgens in elk parlement (in BE van de drie respectievelijke gewesten én de federale overheid) bekrachtigd wordt bij wege van een instemmings- wet/ decreet/ ordonnantie.
- Het protocol kan maar in werking treden na de ratificatie ervan door alle betrokken parlementen in België en Nederland.

Aangezien het hier een vrij zware procedure betreft (onderhandelingen, ondertekening van een protocol en ratificatie door 5 parlementen) werd er naar een mogelijk juridisch sluitend alternatief gezocht: zo zou eventueel gebruik kunnen gemaakt worden van de toetredingsakte voorzien in artikel 8, punt 3 van het verdrag België-Nederland. Op die manier zou de toetredingsakte enkel dienen geratificeerd te worden door het betrokken gewestelijke parlement en dienen er geen verdere stappen genomen te worden langs Federale en Nederlandse zijde. Echter spreekt voormelde bepaling inzake de toetredingsakte enkel van lidstaten die op deze wijze kunnen toetreden en niet van gewesten. Aan de FOD Buitenlandse Zaken werd hieromtrent dan ook een juridische analyse gevraagd om te verzekeren dat er de nodige rechtsgeldige basis bestaat voor de uitwisseling van kentekengegevens in het kader van een geregionaliseerde materie.

Van zodra hieromtrent uitsluitel bestaat, zal mijn administratie uw diensten hiervan op de hoogte brengen.

Met de meeste hoogachting,

De Minister van Mobiliteit,

Kabinet Minister-president	
NR	KB 8100
Datum IN	01 JUNI 2017
Datum UIT	



François BELLOT

